
VSF Forumdag 2011

Verslag plenaire sessie

In een gesprek met Mevrouw Carla Galle, administrateur-generaal Bloso, de heer Philippe Paquay, algemeen directeur Bloso en Mevrouw Sonia Vanden Broeck, afdelingshoofd Subsidiëring Bloso, werden de volgende onderwerpen aangekaart:

1. Decreet sportfederaties

VSF: De sportfederaties werken intussen al 10 jaar met het huidige decreet houdende erkenning en subsidiëring. Wat zijn volgens jullie de grote verwezenlijkingen of successen van dit decreet voor het Vlaamse sportlandschap?

Grootste verwezenlijkingen zijn :

1° Afbakening van het gestructureerde sportlandschap in functie van kwaliteit:

- Er is een duidelijk onderscheid gemaakt tussen erkende en niet-erkende sportfederaties.
In 2011 zijn er 91 erkende sportfederaties die moeten voldoen aan een aantal (16) minimum kwaliteitscriteria zoals: vzw- structuur, statuten en werking moeten in overeenstemming zijn met aantal cruciale decreten, representatieve vertegenwoordiging clubs in de A.V., deontologische code, verzekering BA – lich. ongevallen, verzekering voor niet leden bij sportpromotionele acties, beleidsplan (light versie), minimale financiële rapportering,... .
Dit zijn minimale waarborgen voor een goede, kwalitatieve basiswerking en bovendien zorgt het decreet op deze manier voor een band tussen overheid en federaties.
Er is een lage instapdrempel om erkend te worden in het kader van dit decreet (min 500 leden). Het was en het is de bedoeling om zo veel mogelijk sportfederaties te erkennen die aan deze minimale voorwaarden voldoen in functie van de kwaliteitsgarantie.
- Er is een onderscheid tussen 3 types van sportfederaties: Gesubsidieerde unisportfederaties (37), gesubsidieerde recreatieve sportfederaties (27) en de erkende –niet gesubsidieerde sportfederaties (27)
- In het decreet werd voor het eerst is een sporttakkenlijst opgemaakt . Dit is de lijst van sporttakken die de Vlaamse overheid wil subsidiëren (geadviseerd door de sportraad, beslist door de minister). Dit laat toe om een duidelijke beleidskeuze te visualiseren en rechtszekerheid te creëren.
- gevolg van de sporttakkenlijst = onderscheid tussen sportfederaties en OSV's. OSV = vrijetijdsbesteding waar coördinatie, concentratie, behendigheid, tactiek en ontspanning primeren in combinatie met minimale fysieke activiteit. En sporttakken van de sporttakkenlijst behoren hier niet toe. Door deze aparte categorie van OSV's op te nemen in het decreet, kregen een aantal clusters van vrijetijdsbestedingen de opportuniteit om ook ondersteund te worden door de Vlaamse overheid, waardoor ook zij hun aanbod aan vrijetijdsbesteding op een kwaliteitsvolle manier kunnen uitbouwen.

- De verankering van een koepelorganisatie met duidelijke kerntaken (vertegenwoordiger naar buitenwereld, informatie opdracht, juridisch, administratief en organisatorisch, beleidsmatig ondersteunen en onderzoeksbehoeftes detecteren) ter ondersteuning van de gestructureerde sportwereld.

Door deze afbakening in het decreet, zijn de verschillende actoren in het gestructureerd sportlandschap goed gekend en bovendien kent elke bestaande of potentiële actor op basis van de definities van het decreet zijn plaats in dit landschap (zowel wat betreft opdrachten als wat betreft subsidiëring).

2° Transparantie en rationalisatie

De doelstelling van het decreet was en is nog steeds om te komen tot een transparant sportlandschap en waar mogelijk tot een rationalisatie van dat sportlandschap.

Door te streven naar zo veel mogelijk erkende sportfederaties en door een duidelijke opsplitsing tussen de USF, de RSF en de OSV, met elk hun duidelijke, gedifferentieerde wijze van subsidiëring, creëert het decreet transparantie.

Door fusies te faciliteren, streeft het decreet naar rationalisatie van het sportlandschap. Deze laatste doelstelling is op vandaag echter zeker nog niet gerealiseerd. Tot op heden zijn er immers nog maar 4 fusies geweest, terwijl er toch nog bijvoorbeeld voor één sporttak 4 recreatieve sportfederaties worden gesubsidieerd en er heel wat andere sporttakken nog steeds door verschillende federaties (zowel USF als RSF) worden aangeboden. Men kan dus besluiten dat de politieke keuze die destijds werd gemaakt om in het decreet een mechanisme van vrijwillige rationalisatie in te bouwen, niet het verwachte resultaat oplevert.

3° Kwaliteitszorg

Voor het eerst werden de principes van Integrale Kwaliteitszorg (IKZ) geïmplementeerd in het decreet aan de hand van het vierjarig beleidsplan, gekoppeld aan een missie, een strategie (SD en OD), een omgevingsanalyse en outputindicatoren, geflankeerd door een jaaractieplan en een jaarlijks werkingsverslag. Door de opmaak van deze documenten hebben de sportfederaties de nodige instrumenten in handen om een coherente en duurzame visie te ontwikkelen over hun beleid, wordt dit beleid geformaliseerd en tevens geëvalueerd, zodat bijstellingen mogelijk zijn.

Uit de audit van de sportfederaties, die enkele jaren geleden werd doorgevoerd in opdracht van toenmalig minister van Sport Anciaux, is gebleken dat de meeste sportfederaties dit als een grote meerwaarde ervaren.

Een aantal managementtechnieken die ook in de private sector worden gehanteerd, werden op deze manier geïmplementeerd in socio- culturele sector, hetgeen tot een professionalisering heeft kunnen leiden.

Toch heeft deze werkwijze ook een keerzijde: er is een zware planlast, de werkdruk op de personeelsleden van federaties verhoogt, en de opmaak en implementatie van een beleidsplan vergt een – niet altijd eenvoudige – evenwichtsoefening tussen personeel en raad van bestuur van een federatie. Wanneer een federatie er niet in slaagt deze evenwichtsoefening optimaal te maken, dan kan het gebeuren dat er te weinig betrokkenheid van de verschillende stakeholders (leden, personeel, RvB, ...) is bij het beleid, met als gevolg dat er geen efficiënt beleid kan gevoerd worden binnen een sportfederatie.

Wat betreft de planlast, is het wel zo dat door de aanpassing van de uitvoeringsbesluiten in 2009 er vanuit de overheid en de administratie getracht is om de administratieve last voor federaties zo laag mogelijk te houden. (uit de audit is trouwens gebleken dat sportfederaties slechts 10 % van hun tijd besteden aan administratie voor

de overheid – 25 % aan administratie voor de federatie zelf, de rest is voor bijscholing, opleiding, sponsoring, enz)

4° Rechtszekerheid

Een andere grote verdienste van het decreet, is dat het voor rechtszekerheid en stabiliteit in het sportlandschap zorgt. 88% van het begrotingskrediet (dotatie sportfederaties) is immers bestemd voor de basiswerking van de sportfederaties (personeelssubsidies en basisopdrachten), terwijl slechts 12% bestemd is voor de facultatieve opdrachten. Dit geeft de sportfederaties de zekerheid dat hun basiswerking verzekerd is, en creëert zo een zekere rust.

Toch is er ook hier ruimte voor verbetering: momenteel is er nog steeds een relatief groot personeelsverloop bij de sportfederaties, vooral in de sporttechnische functies. Vaak worden hiervoor jong mensen aangetrokken, die wel voldoen aan de basis diploma vereiste van licentiaat of master in de L.O., maar die nog te vaak geen specialisatie hebben in de betrokken sporttak. Dit gebrek aan kennis, gecombineerd met het verloop, heeft soms een negatief effect op de uitvoering van de basisopdrachten.

5° autonomie van de sportfederaties om de basisopdrachten uit te voeren

Eén van de basismechanismen in het decreet, is dat de overheid de randvoorwaarden aanbiedt voor de invulling van de basisopdrachten, maar dat daarnaast de sportfederatie zelf nog over een ruime autonomie – en dus ook verantwoordelijkheid – beschikt voor de correcte invulling ervan. Zoals hierboven reeds gesteld, gaat 88% van het budget voor het decreet naar de basisopdrachten en personeelssubsidies van de sportfederaties. Het al dan niet slagen in de realisatie van de vijf basisopdrachten is volledig afhankelijk van de al dan niet goede werking van de sportfederatie.

6° Optimalisering van facultatieve opdrachten

Op initiatief van het Bloso en ondersteund door de federaties en de resultaten van de audit, werden in 2009 grondige aanpassingen doorgevoerd aan de facultatieve opdrachten jeugdsport, sportkampen en prioriteitenbeleid en werden een aantal administratieve vereenvoudigingen (o.a. rond beleidsplan, rapportering, verduidelijking inzake verzekeringen, ...) ingevoerd die zijn ingegaan op 1/1/2009.

Dit leidde tot een groot succes voor de FO :

- FO jeugdsport in 2011 = 24 uni en 6 recreatieve federaties die meedoen (dus realisatie van 30 jeugdportfondsen met duidelijke en eenvoudige regels om geld te verdelen op basis van kwaliteitscriteria onder de clubs en alzo de binding sportfederatie – sportclub te verhogen en te verbeteren) voor 2012 zijn het er al 32.
- FO Sportkampen in 2011 = 10 uni en 8 recr met eenvoudigere spelregels als voorheen
- FO Prioriteiten in 2011 = 5 uni en 4 recreatieve (doelstelling senioren) = geen groot succes.

Heeft dit alles nu geleid tot een grotere professionalisering van de sportfederaties en sportclubs?

Met het decreet heeft de overheid zeker de nodige randvoorwaarden gecreëerd (IKZ, gediplomeerd personeelsbestand, verplichte bijscholingen en opleidingen voor het personeel, verplichte uitvoering vijf basisopdrachten en rechtszekerheid in de subsidiëring die visie op lange termijn mogelijk maakt). Er zijn dan ook

een aantal indicatoren die aangeven dat de kwaliteit in de sportfederatiesector stijgt :

- In de periode 2004-2009 is er een stijging van 50% van het aantal cursusorganisaties van de VTS. Er is een stijging van 69 % van het aantal erkende cursusorganisaties en een stijging van 58 % in het aantal inschrijvingen bij VTS. Tenslotte wordt een stijging van 50 % van het aantal gediplomeerden genoteerd. Vanaf 2010 is er een modulair systeem maar de stijgende tendens is er. In 2000 waren er 20.471 personen met een sportdiploma, in 2009 is dit cijfer gestegen tot 59.980. Deze stijgingen zijn een positieve vaststelling, want een goed opgeleide en gekwalificeerde omkadering is de basis van professionele werking in de sportclubs. Een kanttekening die hierbij evenwel dient gemaakt te worden, is de zeer wisselende inzet van de sportfederaties in de sportkaderwerking van de VTS. Hierbij wordt eveneens vastgesteld dat het sporttechnisch niveau van de STC niet altijd voldoende hoog is.
- Het succes van de facultatieve opdracht Jeugdsport maakt dat clubs van instappende federaties (in 2011 30 en volgend jaar 32 sportfederaties) kunnen genieten van subsidies vanwege hun sportfederatie wanneer zij binnen het kader van het jeugdsportfonds een kwalitatieve werking uitbouwen.

Maar er zijn helaas ook een aantal negatieve signalen:

- De verplichting voor sportfederaties om een club- en ledenbestand bij te houden lijkt een evidentie maar is het in de praktijk nog niet. (cfr. recente moeilijkheden rond het verzamelen van de gegevens voor de Sportdatabank. Nochtans is deze basisinformatie fundamenteel voor een efficiënt sportbeleid.
- De problematiek rond de competenties en de taken van bestuurders wordt ook steeds duidelijker : 50% van de sportfederaties stellen geen eisen inzake domeinexpertise (recreatie, topsport, jeugdsport, ...) of verantwoordelijkheidsdomein (juridisch, financieel, ...) en bovendien werden de verplichte bijscholingen voor bestuurders in 2009 uit het algemeen uitvoeringsbesluit geschrapt wegens een gebrek aan interesse. Nochtans zijn weldoordachte competentieprofielen en takenverdelingen tussen personeel en bestuur in een federatie cruciale succesfactoren voor een duurzaam en coherent beleid in een federatie.
- Een zeer kleine minderheid van de federaties vraagt rechtspersoonlijkheid van haar sportclubs, met gevolg dat er nog steeds veel feitelijke verenigingen aangesloten zijn bij de federaties.
- De grote subsidie afhankelijkheid van federaties blijft een probleem. Zo haalt een topsportfederatie gemiddeld slechts 5% van haar inkomsten uit sponsoring en media. De andere federaties (zowel USF als RSF) halen slechts 3 % van hun inkomsten uit sponsoring en media. Bij USF met TS komt gemiddeld 53% van hun inkomsten uit subsidies, bij USF zonder TS is dat 55% en bij de RSF en de OSV's loopt dit zelf op tot respectievelijk 58% en 75%.
- Het decreet creëert wel de nodige randvoorwaarden om tot een professioneel beleid te komen in de sportfederaties, maar anderzijds dienen deze sportfederaties de autonomie, die het decreet hen ook in grote mate nog verleent, op een verantwoorde en weldoordachte manier aan te wenden om tot optimale resultaten te komen.

Conclusie:

Uit de Audit van de sportfederaties uitgevoerd in 2007-2008 en de bevraging van de sportfederaties en VSF is duidelijk gebleken dat er door het werkveld geen aanpassing van het decreet werd gewenst en dat men stabiliteit van ondersteuning verkoos. Wel werd gevraagd om een aantal vereenvoudigingen toe te passen en de facultatieve opdrachten te optimaliseren. Het Bloso is daar ten volle op ingegaan: er is duidelijk minder administratieve lasten en het is veel eenvoudiger om bv. een jeugdsport project in te dienen.

Ook in de toekomst kan de techniek van de (jeugd) sportfondsen ingang vinden in bv. het nieuwe prioriteitenbeleid.

In de nabije toekomst (en onder druk van verdere besparingen) dient de vraag wel gesteld te worden hoe men zal komen tot een verdere rationalisering van het sportlandschap.

VSF: Het decreet leek, op het vlak van subsidiëring, tot voor kort een “open end” decreet. De laatste jaren heeft de financiële crisis echter ook een impact gehad op de subsidiëring van de sportfederaties. Welke kant gaat het volgens u op met de dotatie sportfederaties voor 2011 en 2012?

Op dit ogenblik belopen de tekorten :

Jaartal	Voorzien bedrag	Tekort
2011	22.975.000	250.000

Dit is dus minder dan 1,1 %. Bloso stelt alles in het werk om dit tekort voor 2011 bij te benen en ook om voor 2012 voldoende middelen ter beschikking te hebben voor de basiswerking van de sportfederaties.

VSF: Onze leden kregen de mogelijkheid om voorafgaandelijk vragen voor u in te zenden. De Organisaties voor Vrijtijdsbesteding stelden zich de vraag of u het haalbaar acht dat zij in de toekomst op dezelfde manier gesubsidieerd zouden kunnen worden als de sportfederaties?

Het is niet haalbaar om de OSV's in de toekomst te subsidiëren zoals de sportfederaties, enerzijds omdat dit budgettair momenteel onmogelijk is en anderzijds omdat dit ook niet de doelstelling van de Vlaamse overheid was bij het opnemen van de OSV's in het huidige decreet.

Via de clusters is er een mogelijkheid gecreëerd om financiële ondersteuning te bieden aan sporten die niet tot de sporttakkenlijst behoren. Van zodra deze sportfederaties voldoen aan de voorwaarden van het decreet, zijnde er is een minimale fysieke activiteit waarbij – coördinatie, behendigheid, tactiek en ontspanning primeren- dan behoort men tot deze groep.

Bij de opmaak van het decreet was eerst voorzien om deze groep (OSV's) niet te subsidiëren – men heeft daarna via amendement op de tekst een sociaal vangnet voorzien met vaste subsidiebedragen die geïndexeerd worden.

2. Verhouding tussen decreet sportfederaties en decreet sportdiensten

VSF: Naast het decreet op de sportfederaties, bestaat er een tweede belangrijk decreet voor het Vlaamse sportbeleid, met name het Lokaal Sport voor Allen decreet, beter bekend als het “decreet op de sportdiensten”.

Dit decreet is momenteel aan een herziening toe. Kunt u er ons kort even de krachtlijnen van schetsen?

Het lijkt voorafgaandelijk nuttig om te duiden dat het huidige Lokaal SvA decreet (dat van recente datum is nl. 7. maart 2008) momenteel aangepast wordt in het kader van het recent goedgekeurde Planlastendecreet. Dit is een koepeldecreeet waarbij er over de beleidsdomeinen heen bepaald wordt dat de Vlaamse overheid aan de lokale besturen (gemeenten en provincies) geen voorwaarden meer kan stellen naar de aard van de in te zetten middelen (personeel) of de organisatorische structuur (sportdienst) om op die manier tot planlast vermindering te leiden. De filosofie van dit Planlastendecreet, heeft dus ook gevolgen op de organisatie van het sportbeleid op lokaal vlak, vandaar dat het Lokaal SVA in die zin dient aangepast te worden. Door het Planlastendecreet moeten 15 sectordecreten zich immers aanpassen tegen uiterlijk 1 januari 2014.

Dit nieuwe decreet zal volgens ons echter leiden tot verlaging van de kwaliteit, omwille van:

- De afschaffing van het afzonderlijk sportbeleidsplan op lokaal vlak
- De afschaffing van de voorwaarde van gekwalificeerde ambtenaren (geen aantal/ geen diploma's, dus in praktijk geen gediplomeerde sportfunctionarissen meer)
- Een nieuwe, eigen vorm van rapportering voor de lokale overheden, waar sport geclusterd wordt met bv. vrije tijd en waar enkel op strategisch niveau nog doelstellingen moeten gesteld worden.

Het Bloso heeft er naar aanleiding van de bespreking van dit ontwerpdecreet steeds voor geijverd dat eenzelfde bedrag per inwoner wordt toegekend aan de clubs, zoals dat ook was in het huidige SVA decreet.

De vier grote beleidslijnen van het vernieuwde Lokaal SVA decreet zijn de volgende :

1° het ondersteunen van de kwalitatieve uitbouw van de sportverenigingen via een doelgericht subsidiebeleid (conform de huidige bestaande reglementen)

Het gaat hier om directe financiële ondersteuning voor kwaliteitsvolle sportwerking, voor sportverenigingen die sporten aanbieden van de sporttakkenlijst of die aangeboden worden door erkende sportfederaties of door OSV's. Maar het moet om sport gaan, dus de fysieke inspanning staat centraal (dus niet voor schaken/ dammen....) Dit is even ruim als onder het vorige decreet (alle sportclubs erkend door de gemeente). Let wel, er is geen kwaliteitslijst menu meer zoals onder het vorige decreet.

De subsidiering dient wel enkel voor de kwalitatieve uitbouw op het vlak van de structuur, organisatie en de omkadering, dus voor de dagdagelijkse werking van de sportclub (niet voor bouw, renovatie, onderhoud, aankoop, huur van sportinfrastructuur, duurzaam materiaal, organisatie van evenementen, ...)

2° het stimuleren van sportverenigingen tot professionalisering met een bijzonder accent op kwaliteitsvolle jeugdsportbegeleiding en eventueel tot onderlinge samenwerking (een samenvoeging van de impuls subsidies en een aanzet tot samenwerking)

De subsidie die onder deze beleidsprioriteit zal kunnen toegekend worden, is er enkel voor de sportclubs aangesloten bij een erkende sportfederatie .

Het luik impulsbeleid zal in dit deel terugkomen.

Hier wordt ingezet op de subsidiëring van de verhoging van de kwaliteit van de jeugdsportbegeleider (= persoon die instaat voor de sporttechnische begeleiding).

Maar er is ook mogelijkheid tot subsidiëring voor het aanstellen van personen voor het uitvoeren van coördinerende functies (jeugdsportcoördinator, sporttechnisch coördinator, administratief coördinator) in een club of in een functie over meerdere clubs (het is dus belangrijk dat ze aan de slag gaan in de club) .

Hier komen zowel rechtstreekse subsidies aan de clubs in aanmerking als eigen initiatieven van de gemeenten (in enkele grote steden werden bijvoorbeeld al overkoepelende jeugdsportbegeleiders ingezet voor enkele sporttakken).De doelstelling is dat er dus meer professionele krachten komen in de sportclubs.

Ook het bevorderen van de structurele samenwerking of van fusies tussen verenigingen is hier een opdracht.

3° het voeren van een activeringsbeleid met het oog op een levenslange sportparticipatie via een anders georganiseerd laagdrempelig beweeg- en sportaanbod (*de werking van de sportdienst*)

Belangrijk is dat het hier enerzijds gaat over een activeringsbeleid voor niet sporters (laagdrempelig sportaanbod) en anderzijds over een participatief beleid dat huidige sporters de kans biedt om op een flexibele, laagdrempelig wijze te sporten, aangepast aan hun levenspatroon.

4° het voeren van een beweeg- en sportbeleid met aandacht voor transversale samenwerking zodat kansengroepen gelijke kansen krijgen om actief te participeren in sport (*aandacht voor kansengroepen – zwakke sociale situatie*)

Hier is het van belang dat een lokaal beweeg- en sportbeleid wordt gevoerd met als doel het stimuleren dat groepen van personen, die in een sociaal zwakke situatie zitten, toch aangezet worden om te bewegen en te sporten. Hier is ook samenwerking met andere sectoren vb. OCMW's, integratiesector, welzijnssector mogelijk, maar de aanbieder is wel degelijk de sportsector !

VSF: Hoe kan men, volgens jullie, komen tot een complementariteit tussen de beide decreten (sportfederaties en sportdiensten)? M.a.w. welke rol is er weggelegd enerzijds voor de sportfederaties en anderzijds voor de sportdiensten opdat de sportclubs in Vlaanderen op de meest efficiënte en kwaliteitsvolle manier ondersteund worden?

De rol van de sportdiensten is sporters toe leiden naar de sportclubs via incentives, promotionele activiteiten, sportkampen al dan niet in samenwerking met clubs, federaties en scholen,... En de sportclubs financieel ondersteunen voor hun kwaliteitsvolle werking (sportgediplomeerde lesgevers, efficiënte werking, sportpromotionele rol,...)

De rol van de sportfederaties bestaat erin te zorgen dat de aangesloten clubs een degelijke begeleiding en ondersteuning krijgen vanuit de sportfederatie en dit niet alleen op sporttechnisch gebied, maar ook op administratief, logistiek en organisatorisch vlak. Clubs zijn klanten die men goed moet verzorgen zodat ze blijvend van de meerwaarde van de federatieservice kunnen genieten.

Sportdienst en sportfederatie zijn complementair, de sportdienst kent de impact van de lokale omgevingsfactoren op de sportbeoefening en de sportfederatie beschikt over de specifieke technische en reglementaire sportkennis.

3. Witboek Interne Staatshervorming – toekomstige rol provincies in sport

VSF: Een andere belangrijke wijziging in het lokaal sportlandschap, zal worden veroorzaakt door de uitvoering van de plannen die uitgeschreven staan in het Witboek Interne Staatshervorming, waarbij de rol van de provinciale sportdiensten sterk zal afgebouwd worden. Kunt u ons even schetsen welke rol er in de toekomst nog zal weggelegd zijn voor de provinciale sportdiensten en welke de financiële gevolgen zullen zijn van deze verschuivingen?

Vooreerst gaat het wat de provincies betreft in het Witboek om een afbakening van de taken en bevoegdheden van de provincies, waarbij er rekening gehouden wordt met het principe dat een bevoegdheid/taak maximum nog op 2 niveaus kan gebeuren en dat de provincies in hoofdorde enkel nog bevoegd zijn voor grondgebonden materies, m.a.w. provinciale sportinfrastructuur en uitleendiensten. Dit resulteerde voor de sport in de 3 volgende uitgangspunten:

1. Een lijst met taken die aan de provincie op basis van een decretale grondslag toegekend worden; hierbij werd er in het huidige voorontwerp van SvA decreet gekozen voor 2 beleidsprioriteiten:
 - a. Het ontwikkelen van een bovenlokaal sportbeleid om personen met een handicap te stimuleren en te ondersteunen;
 - b. Het ontwikkelen van een bovenlokaal sportbeleid om de regionale werking in de sportsector te stimuleren en te ondersteunen.
2. Een lijst met taken/bevoegdheden die opgenomen worden in een sectorieel bestuursakkoord Sport:
 - a. Deze zijn momenteel nog niet afgesproken met de provincies.
3. Een lijst met taken waarvan bepaald werd dat ze door een ander bestuursniveau dienen opgenomen te worden:
 - a. Een aantal hiervan dienen nog bepaald te worden;
 - b. Een aantal werden reeds opgenomen in het witboek, zijnde de subsiëring van de Vlaamse sportfederaties. Hierbij werd geopteerd dat dit best vanuit Vlaams niveau gebeurde, aangezien de basissubsidiëring van de sportfederaties reeds op dat niveau via het decreet op de erkenning subsidiëring van de sportfederaties gebeurt.

Financieel zal het hier om een verschuiving van middelen gaan die echter pas berekend kan worden op het ogenblik dat de volledige implementatie van het Witboek voor sport geconcretiseerd zal zijn.

Welke de rol van de provinciale sportdiensten in de toekomst zal zijn hangt samen met de afspraken die in het sectorieel bestuursakkoord sport nog dienen gemaakt te worden.

4. Professionalisering en tewerkstelling in sport

Professionalisering sportclubs

VSF: Het ziet er naar uit dat het Vlaamse sportbeleid in de toekomst meer en meer wil inzetten op professionalisering. We hoorden u zonet bevestigen dat ook het nieuwe decreet op de sportdiensten randvoorwaarden zal inhouden met het oog op de inzet van professionele krachten in de sportclubs. Dit zal echter op vele manieren kunnen gebeuren. Zal een gemeentelijke sportdienst inzetten op professionalisering van bepaalde van haar clubs? Zullen er veeleer sporttechnische professionals ingezet worden, dan wel managers of financiële beheerders? Dit zijn vandaag allemaal nog open vragen.

Wat zou volgens jullie de ideale situatie zijn?

Het is inderdaad de betrachting van het nieuwe SvA decreet om vanuit de gemeenten financiële incentives te geven aan sportclubs die personen deeltijds of voltijds tewerkstellen. In het uitvoeringsbesluit zal er een afbakening worden gemaakt over welke taken kunnen gesubsidieerd worden (sporttechnische of administratieve coördinerende taken of beide).

Ideaal zou zijn dat de sportclubs zelf de noden waarmee ze te kampen hebben kenbaar maken en hiervoor de gepaste professionele oplossing aanreiken die dan door de gemeente ondersteund kan worden. We moeten ook realistisch blijven en vaststellen dat heel wat clubs vandaag nog ver van het aanwerven van een beroepskracht staan, maar misschien kan ondersteuning voor enkele uren via Vlabus al een ondersteuning van het vele vrijwilligerswerk in de clubs zijn. Studies hebben namelijk uitgewezen dat indien er een professionele kracht in een club aanwezig is vrijwilligers minder snel afhaken.

Semi-atorale arbeid

VSF: In het Overlegplatform Sport voor Allen, dat onlangs haar visietekst aan de minister overmaakte, wordt opnieuw het belang van een semi-atoraal statuut van de sportbegeleider onderlijnd.

Achten jullie de realisatie ervan haalbaar? Moet de sportsector intussen al dan niet inzetten op een uitbreiding van de mogelijkheden die het vrijwilligersstatuut biedt, door bijvoorbeeld te ijveren voor het verhogen van het plafond van de forfaitaire onkostenvergoedingen?

De realisatie van het statuut van de sportbegeleider is geen eenvoudige opdracht aangezien er zowel op federaal als gemeenschapsniveau hiervoor afspraken dienen gemaakt te worden, maar de visienota van het Sport voor Allen platform is een bruikbare vertrekbasis om dit moeilijke dossier op te starten en de problemen die zich stellen stap voor stap op te lossen.

Of het verhogen van het plafond van de forfaitaire onkostenvergoedingen in het kader van het vrijwilligerswerk een goede oplossing is kan moeilijk ingeschat worden, omdat dit misschien het dossier met betrekking tot het statuut van de sportbegeleider zou kunnen hypothekeren aangezien de bedragen dan zeer dicht bij elkaar komen te liggen en er weinig of geen nood meer zal zijn om in te zetten op de realisatie van het statuut van de sportbegeleider.

Deeltijds werk en subsidiëring

VSF: Laten we eindigen met een aantal, eerder praktische vragen, die onze leden ons toestuuden.

Tijdskrediet is op de arbeidsmarkt intussen een veelgebruikt middel geworden om als werknemer een evenwicht te vinden tussen werk en gezin.

In de sportfederaties heeft het verlenen van tijdskrediet aan een werknemer, soms echter een negatief gevolg op het mechanisme van de personeelssubsidie. Wanneer bijvoorbeeld een coördinator, die aan 90% gesubsidieerd wordt, 1/5 tijdskrediet wordt toegestaan, dan zal slechts 50% van de personeelskost aan 90% gesubsidieerd worden en de overige 30% aan een lager percentage van 75 of 50%. De kostprijs voor de federatie zal dus stijgen voor dit personeelslid. Voornamelijk kleine federaties voelen hiervan de financiële gevolgen.

Dit is het gevolg van het huidige subsidiëringmechanisme van het decreet sportfederaties. De vraag van onze federaties is hieromtrent of het volgens u haalbaar is om het subsidiëringmechanisme aan te passen opdat tijdskrediet geen negatieve invloed zou hebben op de te dragen personeelskost van de federatie.

Vooreerst kunnen we stellen dat het zeker bij kleine sportfederatie een keuze is die ze zelf gemaakt hebben, aangezien ze meestal over minder dan 10 personeelsleden beschikken (*zie extra informatie in kader hieronder*). Het is een duidelijke beleidskeuze geweest om de coördinatoren ruimschoots te subsidiëren (namelijk aan 90 %) op basis van een aantal kwaliteitsnormen die minimaal nodig zijn om een sportfederatie degelijk te laten functioneren. Het kan dan eigenlijk de bedoeling niet zijn dat deze opdracht niet meer voltijds ingevuld wordt. Bijkomend zoekt Bloso samen met de sportfederatie steeds naar de beste financiële oplossing voor de sportfederatie.

EXTRA INFORMATIE OVER TIJDSKREDIET

Of het tijdskrediet een recht is voor de werknemer hangt af van de grootte van de organisatie en de personeelscategorie waartoe de werknemer behoort. Wanneer de organisatie (niet de technische bedrijfseenheid) op 30 juni van het vorige jaar ten hoogste 10 werknemers telde, gerekend in koppen, dan heeft de werknemer geen recht op tijdskrediet. Hij kan enkel mits toestemming van u de werkgever tijdskrediet opnemen.

Telde de organisatie op 30 juni van het vorige jaar meer dan 10 werknemers, dan is het tijdskrediet een recht en heeft de werknemer dus de toestemming niet nodig.

Daarnaast kan de werkgever in een ondernemingscao bepalen dat sommige personeelscategorieën enkel tijdskrediet kunnen opnemen mits toestemming van de werkgever.

In onze sector bepaalt de cao van 19 februari 2002 dat directiepersoneel zo'n toestemming nodig heeft voor de opname van tijdskrediet. Wie onder de noemer 'directiepersoneel' valt, bepaalt de werkgever in een ondernemingscao, bij gebreke daarvan via de ondernemingsraad, bij ontstentenis daarvan in overleg met de vakbondsafvaardiging of bij ontstentenis daarvan in overleg met de werknemers (bv. via aanpassing van het arbeidsreglement).

Zoniet dan behoren tot het directiepersoneel:

- ***de directie, zijnde de algemene organisatieverantwoordelijken zoals de directeur, de onderdirecteur, de coördinator***
- ***de afdelingsverantwoordelijken en de diensthouders met gezagsbevoegdheid over het geheel of een deel van het personeel.***

De definitie van 'directiepersoneel' in het kader van tijdskrediet mag niet verward worden met 'leidende functies en functies met een vertrouwenspost', zoals omschreven in de arbeidsduurwetgeving. In praktijk lopen de twee categorieën wel vaak grotendeels samen.

Conclusie:

Telde de organisatie op 30 juni van het vorige jaar meer dan 10 werknemers en behoort de werknemer die tijdskrediet aanvraagt niet tot het directiepersoneel of een andere bij ondernemingscao uitgesloten personeelscategorie, dan kan de werkgever het tijdskrediet van die werknemer niet weigeren en is het tijdskrediet een recht. Mogelijk beantwoordt de werknemer niet aan de bijkomende voorwaarden, is de grens in de

organisatie overschreden, en kan de werkgever het tijdskrediet zo uitstellen of tijdelijk intrekken.

Bijscholing coördinatoren

VSF: Volgens een aantal van onze leden, lijkt het niet logisch dat de verplichte bijscholingsuren voor coördinatoren verbonden zijn aan de functie en niet aan de personeel. Het gevolg daarvan is dat, wanneer een coördinator bijvoorbeeld in het begin van het kalenderjaar uit dienst is gegaan, zowel de uittredende coördinator al de nieuwe coördinator de volledige 6u bijscholing moeten gevolgd hebben. Zoniet wordt de federatie beboet. Kunt u misschien de filosofie achter deze regeling verduidelijken?

Het lijkt inderdaad opportuun om eerst en vooral de historiek en de filosofie achter deze maatregel te duiden. Vooreerst is deze maatregel er gekomen nadat in het uitvoeringsbesluit van 2008 geen verplichte bijscholing meer gevraagd werden voor de bestuurders van de sportfederaties. Over het feit dat de bijscholing van de coördinatoren, zijnde 6 uren per jaar, een verplichting bleef bestond geen twijfel aangezien deze voor 90 % door de Vlaamse overheid gesubsidieerd worden. Er werd echter vastgesteld dat steeds meer sportfederaties aan deze decretale verplichting niet meer voldeden, ondanks extra informatie hierover. Zo werd er in 2009 vastgesteld dat 26 van de 65 gesubsidieerde sportfederaties (40 van de 222 coördinatoren) niet in orde waren. Toen werd er beslist om inderdaad een kleine waarschuwing te geven en te hopen dat dit voldoende zou zijn om in de toekomst de bijscholing te volgen. Niets was echter minder waar want in 2010 stelden we opnieuw vast dat 26 van de 64 gesubsidieerde sportfederaties (38 van de 226 coördinatoren) niet in orde waren, maar het was wel opvallend dat het in 90 % van de gevallen over andere sportfederaties ging dan in 2009. Wij hopen dus dat deze maatregel in de toekomst niet meer dient toegepast te worden en alle sportfederaties hun verantwoordelijkheid hiervoor zullen opnemen. Aangezien er een zeer ruim aanbod van opleidingen is gespreid over het hele jaar moet dit lukken.

Tenslotte, wordt deze regel inderdaad toegepast zoals VSF gecommuniceerd heeft, omdat dit een gelijke behandeling geeft voor alle sportfederaties.